

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

501. Num visitare possit diæcesim.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Quaestio 501. Num Capitulum sede vacante visitare possit diocesim?

Resp. Potest visitare non solum particularem ecclesiam, aut etiam visitationem instituire contra certas personas subortâ precedente diffamatione. Pignat. tom. 10. consult. 123. n. 4. Dian. loc. paulo post citand. citans Marefchor & Vitalin. (qualiter & ipsum Fiscalem, & Vicarium generalem defuncti Episcopi posse syndicari a Capitulo, astringit Solorzan. contra Quarant. in sum. Bullar. v. cap. sed vac. q. 10. n. 14. apud Dian. dicentem in hoc servandam consuetudinem provinciarum) verum etiam totam diocesim. idque non solum, ubi specialis id exigit necessitas, aut sedes diu vacatura est, ut vult Laym. in c. cum olim. de major. & obed. n. 50. sed etiam simpliciter & indistincte loquendo, quemadmodum id potest Episcopus. Fagn. in c. his quae de major. & obed. n. 50. Garc. de benef. p. 5. c. 7. n. 27. Pignat. loc. cit. à n. 1. dicens, solum Fulcum, de visitat. l. 1. c. 2. n. 20. denegare capitulo hanc potestatem visitandi diocesim. Lotter. de re benef. l. 2. q. 2. à n. 42. ubi quemadmodum indubitatum est, jus illud visitandi esse actum jurisdictionis ipsius Episcopi, ut in c. conquerente. de off. ordinar. & inc. 1. 6. ult. de censibus in 6. Pavin. de visitat. p. 1. q. 1. n. 8. Rota decis. 196. n. 2. p. 1. divers. & c. ita minime est habitandum, illud in capitulum transire: citat pro hoc Abb. in c. cum olim. de major. & obed. Bald. ibid. n. 2. Franch. in c. 1. tit. eod. in 6. n. 5. Rebuff. in pr. tit. de devolut. n. 65. Idem tradit Azor. p. 2. l. 3. c. 37. q. 14. ubi: probabilius est, quod tradiderunt Panorm. & Felin. in 6. cum olim. & Pavin. p. 2. q. 7. posse Capitulum generaliter totam diocesim visitare. Quamvis id ipsum sic limiter: praesertim cum diuturna est vacatio; cum enim modica est vacatio, videlicet cum necdum anni curriculum effluxit, ex quo Episcopus, qui decessit, visitationem fecerat, aut quando probabiliter creditur successor brevi futurus, tunc non est, quod Capitulum visitet. Item Molin. de Just. tom. 6. tr. 5. d. 11. n. 7. ubi ex eodem fundamento deciditur quæstio, de qua gl. in Clem. 1. de heret. v. Capituli. num scilicet sede vacante Capitulum possit visitare generaliter diocesim, sicut eam visitare potest, ac debet Episcopus; cum enim id ad jurisdictionem spectet Episcopi, sanè competit Capitulo sede vacante non solum ad crimina particularia, & quibus fit infamia, quod DD. contrariæ sententiæ affirmant (& in specie apud Azor Jo. And. in c. cum olim. hinc expressis: penes Capitulum potestas visitandi generaliter non est, sed inquirendi speciatim in eos, quorum fama laesa est; quia Capitulum succedit in jurisdictione Episcopi necessaria, non voluntaria, ac generalis visitatio est voluntaria, specialis vero inquisitio in hos vel illos criminosos est necessaria) sed etiam generaliter; quia id est executio jurisdictionis episcopalis, non solum utilis ecclesiae, sed diocesi, quod sufficeret; sed etiam necessaria incumbeas ex officio habenti curam Episcopatus, juxta c. inter cetera. de off. ordinar. & alia jura. & consentit c. ecclesia. de suppl. negli. Pralator. in 6. ubi statuitur, Metropolitanum posse mittere visitatorem ecclesiarum vacantium, si Capitulum negligens sit in exequenda jurisdictione ad se devoluta. ita Molin. Cui inhæret Dian. p. 2. tr. 4. refoi. 13. citans Solorzan. de jur. Indiar. tom. 2. l. 3. c. 13. n. 18. Marefchor. l. 2. var. resolut. c. 15. n. 14. Baunium. theol. mor. tom. 1. tr. 3. q. 21. Eadem fere verbotenus cum Molin. habet Barbof. jur. eccl. l. 1. c. 37. n. 67. citans in super alios. nisi quod

n. 70. addat hanc limitationem: tunc demum Capitulum sede vacante posse diocesim visitare, quando lapsus est annus à postrema antistitis visitatione, nec de proximo ecclesia est providenda de pastore. Quæ tamen limitatio sic sublimitanda videtur, nisi urgeat necessitas. si enim, ut Lotter. loc. cit. n. 46. citato C. mandamus. de off. ordinar. & c. cum venerabilis. de censib. & ibi gl. v. bis in anno. Episcopus urgente necessitate etiam bis in anno uno visitare potest, ita etiam urgente necessitate potest Capitulum necdum elapso integro anno à visitatione Episcopi visitare denuo diocesim.

2. De cetero facultatem habet Capitulum, durante sedis vacantia ad annos plures, quolibet anno visitandi diocesim, nam licet gl. in c. Episcopum 10. q. v. annos. videatur restringere obligationem Episcopi in visitando per singulos annos, si subest necessitas, alioquin velic sufficere visitationem de triennio in triennium; hanc tamen doctrinam ait Lotter. loc. cit. n. 46. accipiendam esse in sano sensu cum, si necessitas subest, etiam bis eodem anno possit visitare. si vero ea necessitas non subest, adhuc possit, ac debeat visitare quolibet anno, non solum ex antiquorum canonum dispositione, sed & ex constitutione Trident. sess. 24. c. 3. quæ etiam constitutio removeret immemoriam hinc expressis: non obstantibus quacumque consuetudine etiam immemoriam. tum quia materia est impræscriptibilis (quippe contra ecclesiasticam disciplinam frustra obtenditur consuetudo aut prescriptio. Lotter. loc. cit. n. 51. citans c. cum inter. de consuetud. & ibi post gl. ult. Innoc. n. 3. Anchar. n. 2. Abba n. 2.) & actus Episcopi (intellige omittentes visitare post annum elapsum ab ultima visitatione) remanet merè facultativus, ut Lotter. n. 50. citans Gratian. discip. for. c. 298. n. 10. Surd. conf. 127. n. 81. Aym. conf. 96. n. 4. Rotam decis. 778. n. 5. p. 1. divers. & c. Et quia etiam aliàs ab ecclesiastica disciplina alienissimum est, ut ex negligentia Prælati detur causa clero, & subditis refugiendi annuam visitationem, & ut Episcopus, vel Capitulum in gravæ cultus divini præjudicium, & in perniciem animarum & subditorum recusantem non valeant munus suum aliquo tempore ob incuriam prætermisum resumere. Jam verò idem dicendum de Capitulo, utpote quod in potestate, & obligatione visitandi succedit Episcopo. Unde in Pampelonensi juris visitandi teste Lotter. (qui dicit se scripsisse in hac eadem causa pro Capitulo) sub die 15. Martii. 1624. fuit denegata remissoria clero de Giripuzcoa admittenti impedire Capitulum, ne visitaret sede Episcopali vacante ante lapsum triennii sub prætextu immemorialis consuetudinis. Item Lotterium secutus, & ex eodem referens eandem denegationem remissoria tenet Barbof. loc. cit. n. 71. ubi post lapsum anni à die ultimæ visitationis factæ ab Episcopo potest Capitulum visitare diocesim non expectato lapso triennii, licet dicatur, Episcopum conluevisse visitare singulis triennii tantum, ut S. Congregatio in dicta Pampelon. 10. Decemb. 1629. Item ex Barbof. idem tenet Ventrigl. tom. 2. annor. 15. §. 1. n. 21.

* * * * *